

Анатолій Артемчук
Наталія Качуровська

Шляхами Білогірщини

Географічна довідка

Білогірський район розташований на північному заході Хмельницької області. Центр - селище міського типу Білогір'я. Загальна площа району займає близько 0,8 тис. км², що становить 3,9 % від усієї території області. Білогірщина на півночі межує з Рівненською, на заході з Тернопільською областями, на північному сході і сході з Ізяславським, на півдні з Теофіпольським районами. Через територію протікають такі річки як Полтва, Семенівка, Тростянка, проте найбільшими з них є Вілія та Горинь (притока Прип'яті).

Протяжність кордонів складає 167 кілометрів. До складу Білогірського району входить 2 селища міського типу та 72 сільських населених пунктів.

Адміністративно-територіальні одиниці:

Міст обласного значення –

Міст районного значення –

Селищ міського типу - 2

Сільських населених пунктів - 72

Заповідники місцевого значення

Гідрологічні заповідники:

„Ставищанський”,

„Голубі озера”, заповідне урочище „Семенівське”;

Ботанічні пам'ятки: „Вигорне”, „Дзвінки”;

Ортологічний заказник „Денисівський”;

Ландшафтний заказник „Йосиповецькі краєвиди”;

Геологічна пам'ятка природи „Мезозой крейдяного періоду”.

Населення

Чисельність населення станом на 01.01.2012 року складає 28,3 тис. чол. у тому числі: сільське – 20,8 тис. чол., міське – 7,5 тис. чол.

Символіка району

Герб

В синьому полі щита золотисте коло, прикрашене давньослов'янськими умовними знаками, в обрамленні якого шістнадцять прямих та хвилястих променів. Під ними три срібні гірські вершини. У підніжжі щита на зеленому тлі дві золоті перехрещені шаблі. Щит обрамлений декоративним картушем у вигляді вінка із дубового листа з жолудями, обвитого стрічкою кольору державного прапору. Щит увінчано золотим снопом пшениці із семи колосків в обрамленні декоративного барокового візерунка.

Прапор

Прапор району являє собою прямокутне полотнище, яке складається із трьох кольорових частин, розділених по вертикалі. Кольори прапора вбирають в себе кольори герба.

Звідки походить назва районного центру

Білогір'я до 1946 року носило назву Ляхівці. Стара назва центру Білогірщини має етнічне походження (ляхами в цих краях називали поляків), а сучасна назва пішла від того, що навколо лежать оголені поклади крейди (білі гори).

Цікавим є і походження назви невеличкого села Вікнини. Місцина, де було засноване село, раніше була дуже рясно вкрита річками та джерельними водами. Літні мешканці села кажуть, що в порівнянні з тим, що вони пам'ятають, з джерельних та протікаючих вод лишилася приблизно четверта частина того, що було за їхнього дитинства. По долині, біля села Вікнини, в минулому було кілька великих джерел - безодній, які до 1960 року позамулювались і припинили своє існування. Деякі з цих джерел були такими глибокими, що в народі їх стали називати підземними вікнами. Біля одного такого джерела – водяного вікна, яке сьогодні називають Самсоновим, і заснувалось село Вікнини. На 1961 рік від цього великого джерела не лишилося майже нічого. А ще років 40 тому воно мало в діаметрі 7-8 метрів, і вода з нього ключем біла на поверхню. Ці джерела-безодні, існуючі в народній уяві як підземні водяні вікна, і лягли в основу виникнення найменування села, яке згодом сформувалося в назву Вікнини.

Історія району

На території Білогір'я неодноразово знаходили залишки трипільської культури (III тис. до н. е.), курганий могильник бронзової доби (II тисячоліття до н. е.), а також декілька поселень черняхівської культури.

У далекому минулому на території центру селища, приблизно в середині дев'ятого століття, виникло поселення одного з

слов'янських племен волинян. Даний період відноситься до історії утворення міжплемінних союзів, формування і становлення східнослов'янської держави - Київської Русі.

Історія Білогір'я тісно пов'язана з історією інших сіл району, які належали удільним князям, і в складі Волині були приєднані до Київської Русі у 981 році.

В 40-х роках XIV століття Волинь, у тому числі Білогір'я, була завойована і включена до складу Литовського князівства. На Волинь і в Погориння згодом у значній кількості стали переселятись поляки, які утворювали так звані "ляхівські двори", і тому, за твердженням деяких істориків, селище спочатку і дістало назву Ляхівці.

Найперша письмова згадка про Ляхівці (колишня назва Білогір'я) належить литовському князю Казимиру та датується 1441 роком. В історичних джерелах збереглась жалувана грамота Великого князя литовського Казимира Аполлоновича про передачу Ляховець та інших сіл Волині за вірну службу своєму слугі, боярину Дениску Мукосійовичу.

Вже у другій половині XV століття погоринські міста стали ареною боротьби між Литвою і Польщею, яка супроводжувалась посиленням національного і релігійного гніту, насадженням серед місцевого населення католицизму. У 1520 році король польський Сигизмунд I подарував Ляхівці своїй дружині Боні, а вона згодом дарувала селище магнату Дашко Каленковичу. У 1538 р. дочка Каленковича вийшла заміж за ополяченого феодала Якова Синюту і внесла маєток Ляхівці до його роду.

У 1569 році, після укладання Люблінської унії між Польщею та Литвою, територія сучасної Білогірщини увійшла до складу Речі Посполитої: більша частина до Кременецького, а невелика частина на півночі — до Луцького повітів.

Власники Ляховець Синюти в 1583 році домоглись у польського короля Стефана Баторія привілею, який надавав селу право містечка. Магдебурзьке право значно сприяло розвитку цехового ремесла, торгівлі, економічному піднесенню містечка.

Магдебурзьке право і заснування міста сприяло значному розширенню економічних зв'язків і торгівлі, збільшенню кількості

населення, заснуванню майстерень і ремісництва.

Містечко Ляхівці виділилось в окрему адміністративно-фінансову одиницю, звільнилося в ряді питань від контролю з боку Королівської влади, а також від ряду феодалних повинностей.

Спочатку Синюти були православними, а згодом стали сповідати кальвінізм. Проте скоро один з них, Павло-Криштоф Синюта, прийняв католицизм, вигнав з Ляховець кальвіністів і почав у 1612 році будувати католицький костіол в ім'я св. Домініка.

Ляхівці, домініканський храм

Малюнок художника Наполеона Орди, середина XIX століття

Після паломництва Павла-Криштофа Синюти у Римі, в Ляхівцях була заснована протестантська громада. Проте внаслідок запеклої боротьби між домініканцями та католиками за рішенням Люблінського трибуналу в 1664 році провідною серед шляхти стала католицька віра.

У кінці XVI - на початку XVII століття власники Ляховець збудували посеред ставу дерев'яну фортецю. Фортеця була надійним сховищем шляхти від частих нападів татар і селянських заворушень. Місцеві жителі були змушені нести сторожу в фортеці, будувати нові укріплення.

Розвиток феодалного землеволодіння в першій половині XVII ст., що супроводився дальшим закріпаченням місцевого населення, насильним запровадженням католицизму посилили боротьбу бідноти проти багатіїв, яка з новою силою вибухнула в

період визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.

Восени 1648 року повстали жителі Ляховець та навколишніх сіл захопили Ляховецьку фортецю, знищили шляхту і після переможного бою рушили на з'єднання з козацько-селянськими загонами Максима Кривоноса. Навколишня територія була ареною жорстоких битв між військами Богдана Хмельницького і польською шляхтою.

Проте наступного року польська армія перейшла в контрнаступ. Після вимушеного для українського уряду Зборівського договору територія Білогірщини знову входить до Речі Посполитої.

У 1702 році ляховецька шляхта силоміч повернула до унії православних монахів домініканського костьолу. Боротьба проти покатоличення народу посилювалась.

На початку XVIII ст. територія сучасної Білогірщини знову стала у центрі боротьби між різними державами, але з 1711 року після довготривалих військових дій Волинь повертається під владу Речі Посполитої.

У 1745 році власник Ляховець Йосип-Олександр Яблоновський, нащадок Станіслава Яблоновського, розпочав будівництво, а через сім років завершив великий кам'яний замок на місці зруйнованого колись дерев'яного. Ляхівці, як і сусідні магнатські маєтки, становили своєрідну державу в державі і були резиденції князів Яблоновських на Волині.

Після другого та третього поділів Польщі і приєднання Правобережної України до Російської імперії Ляхівці та навколишні села у 1795 році ввійшли спочатку до складу Подільської, а з 1796 р. — Волинської губернії. Територія сучасного Білогірського району була включена до складу Кременецького та Острозького повітів.

З початком першої світової війни 1914 року було завершено прокладання залізниці від Шепетівки до Лановець через Ляхівці, далше її будівництво продовжувалось до Тернополя. Війна принесла величезні страждання народу.

Лютнева революція не принесла трудящим миру, не розв'язала земельного питання. Перемога Жовтневого збройного повстання в Петрограді підняла на боротьбу широкі народні маси Волині.

Почалось піднесення політичного визвольного руху на Україні. Була відновлена національна державність у формі Української народної Республіки, яка проіснувала до 1920 року і стала жертвою політичних суперечностей і агресії з боку Радянської Росії.

В другій половині лютого 1918 року Ляхівці були окуповані австро-німецькими військами. Окупанти встановили жорстокий військово-політичний режим, який проіснував до початку літа 1919 р.

Весною 1920 року населення Ляховець виступило проти колоніального режиму панської Польщі. 9 липня 1920 року Ляхівці були звільнені від білополяків.

Розпочався період відродження народного господарства, зруйнованого в роки інтервенції та громадянської війни. У грудні 1920 року в Ляхівцях створюються органи місцевої революційної влади.

З початком Першої світової війни Білогірський край відчув всі труднощі військового часу. Влітку 1920 р. територію сучасної Білогірщини окупували польські загоони, але в липні 1920 р. під час наступу Червоної армії, до Ляхівців вступили частини кавалерійської бригади. Радянська влада остаточно була встановлена в Південно-Східній Волині наприкінці листопада 1920 р.

У березні 1923 р. Ляхівці стають районним центром Шепетівського прикордонного округу.

Радянська влада приділяла велику увагу розвитку різних форм кооперації. Навесні 1924 року для дальшої допомоги бідняцьким господарствам в Ляхівцях створюється кредитне сільськогосподарське товариство. Воно постачало селянським господарствам насіння, сільськогосподарські машини та інвентар, надавало кредити.

Місцеве населення Ляховець становило тоді 1500 чоловік. Розвивались кустарні промисли, приватні дрібні торговельні заклади. Діяли семирічка, чотирирічна та трирічна школи, в яких у 1925 році навчалось 518 дітей, працювало 10 вчителів.

У 1930 р. в Ляховецькому та інших районах Шепетівської округи вибухнули антиколгоспні селянські повстання.

Найтрагічнішу сторінку в історії Білогірщини відкрив напад

Німеччини на СРСР. Вже 5 липня 1941 р. Ляховецький район був окупований німецько-фашистськими військами.

Восени 1942 р. на території Ляховецького району виникли загони УПА, які перешкоджали німцям вивозити награбоване, нищили невеликі загони нацистських окупантів. У 1943 р. поблизу сіл Мокроволя, В'язовець, смт Ямпіль в результаті боїв між вояками УПА та окупантами загинуло понад 120 гітлерівців. Кінець окупації Білогірського (Ляховецького) району настав із визволенням району підрозділами Червоної Армії.

Процес визволення тривав з 20 лютого 1944 р. по 10 березня 1944 р. - визволено найвіддаленіші села району. Остаточо Ляхівці були звільнені від нацистських окупантів військами 60-ї армії 1-го Українського фронту 5 березня 1944 р. Після визволення Ляховецькі люди взялись до відбудови зруйновано окупантами народного господарства. Відновили роботу районна і селищна Рада народних депутатів трудящих, райком партії і комсомолу, профспілкові та інші громадські організації.

Сьогодні ж в райцентрі Білогір'я стоять пам'ятники-обеліски воїнам-визволителям та воїнам-односельчанам, поставлені трудящими селища. На Білогірщині п'ять братерських могил, в яких поховані воїни різних національностей колишнього Радянського Союзу, 27 одиноких могил, в яких вічним сном спочивають загиблі воїни.

Селище Ляхівці було перейменовано у 1946 р. на Білогір'я, а Ляховецький район — у Білогірський.

4 липня 1957 р. райвиконком Білогірської ради порушив питання про зміну статусу села Білогір'я на поселення міського типу, яке через деякий час було вирішено обласною радою.

У 1960 р. Білогір'я стало селищем міського типу. На початку 1970-х років тут функціонували районне об'єднання „Сільгосптехніка”, об'єднання „Міжколгоспбуд”, „Міжколгоспшляхбуд”, комбінат побутового обслуговування, електростанція, райхарчопромкомбінат, рембуд-дільниця.

Змінився і вигляд селища за повоєнний час. Виросли нові будівлі універмагу, продовольчого магазину, промкомбінату, культумагу,

меблевого магазину, пошти, готелю.

В січні 1965 року Білогірщини знову одержала статус самостійного району, до складу якого ввійшла значна частина населених пунктів Теофіпольщини.

Певних успіхів було досягнуто в повоєнний час і в галузі народної освіти, розширилась мережа дошкільних дитячих закладів, діяли середня школа робітничої молоді і районна заочна школа.

В 80-ті роки помітно збільшилось промислової і сільськогосподарської продукції, успішно вирішувались соціально-культурні проблеми, змінився в кращу сторону наш районний центр. У цей період вступив в дію Білогірський завод продтоварів, в нових приміщеннях розмістились міжколгоспбуд і рай сільгоспхімія, ремонтно-транспортне підприємство, відділення Держбанку, автобусна станція. Район поступово розвивається, збільшується кількість великих підприємств, відбувається піднесення економіки. Розвивається освіта та культура.

Заснування села Вікнини

Питання про часи заснування села Вікнини, яке б ґрунтувалось на певних історичних документах, до цього часу залишається не з'ясованим. Поки що таких матеріалів виявити не вдалося. В народних переказах про це також нічого не говориться. Є лише згадки про те, що колись, в давнину, село складалося з дев'яти хат, але невідомо, чи це було в часи його заснування, чи пізніше. Політична ситуація України XVI і XVII ст. була дуже напруженою і досить складною. Боротьба магнатських родів за землеволодіння, кріпацтво, посилення економічного та національного гніту, загострення класових суперечностей та боротьба українського народу проти своїх поневолювачів, часті набіги татар – все це тяжко відбивалося на житті трудового народу і спустошувало наш край.

В ті грізні часи інколи доводилося кидати рідні обжиті місця і рятуватися, тікати світ за очі. У XVII ст. тисячі людей з південних районів, рятуючись від татарських та турецьких навал, втікали до лісистій Волині і осідали на поруйнованих погоринських селах та в інших місцях, придатних для поселення. Вочевидь, ці обставини

і спричинили виникнення села Вікнини.

Церква у селі Вікнини

Заснована в день великомученика Дмитрія, 1960 рік

Від діяльності колишнього поселення, зруйнованого на цьому місці, могла лишитися галявина, південний та південно-західний схил, наявність багатьох водних джерел, луг, річка – все це було придатним місцем для життя. Вочевидь, декілька сімей, рятуючись від жорстокостей того часу, прийшли сюди, осіли і дали початок селу Вікнини.

Про страхіття набігів татарської орди давні жителі села Вікнини знали, – темою стародавніх народних переказів, в переважній більшості, були перекази про набіги ворогів та боротьбу з ними. Колись, розповідали, в село прийшла дівчина-бранка, яка втікала з татарського полону, і тут, серед людей, знайшла собі притулок. Враховуючи обставини тих часів, можна вважати, що засновники с. Вікнини прийшли сюди, рятуючись від татарської та турецької навали.

З переказів відомо, що за селом, на підвищенні, за проваллям в Середній зміні, в давні часи стояла збудована жителями села вежа, на якій в ті тривожні роки завжди на варті стояв чоловік. Завдання вартового полягало в тому, щоб своєчасно повідомити населення про наближення небезпеки. Згодом, коли зникла небезпека татарських набігів, вежу зруйнував час. Старожили 1920-х років, які ще пам'ятали кріпачину, тієї вежі вже не знали, але за переказами своїх батьків та дідів, показували місце, де вона стояла.

Чим славиться Білогірщина

Римо-католицький храм та монастир Парафії Святого Вікентія Паллотті

Фото з історичного архіву

Храм. Сьогодні

У самому серці Білогір'я височіє римо-католицький храм і прилягаючий до нього монастир. Ще у 17 столітті храм і монастир були найкрасивішою будівлею за часів російської провінції. Будівництво храму тривало протягом 1612-1660 років.

Засновником храму разом з прилягаючим монастирем був

Кшиштоф Павло Сенюта. Проживали у монастирі домініканці ордену св. Домініка. Але вже у 1935 році храм у них відібрали. Аж до 1990 р. на площах храму та монастиря функціонувало багато організацій, таких як: будинок культури, бібліотека, военкомат, пожежна частина, міліція та ін. Зусиллями єпископів у 1990 р. святиню було “відвоєвано”.

Сьогодні храм розташований в селищі по вул. Франка, 28.

Залишки городища в Тихомлі (Тихомелі), сьогоденний Ямпіль

Недалеко від селища м'єського типу Ямпіль можна побачити місцину з валами та ровами. Це все, що залишилось від княжого міста Тихомля, що згадується у літописі ще у 1152 році. Трохи далі, посеред поля височіє напівзруйнована вежа.

Давня історія Ямполь переплітається з історією сусіднього Тихомля, міста удільних руських князів.

Тихомль (Тихомель) був заснований в 10 столітті, в період приєднання Волині до Київської Русі. Колись за Тихомель боролися київські, волинські і галицькі князі, аж поки князь Данило Романович у 1219 році їх звідси не витіснив. Князь міцно укріпив місто, яке за історичними довідками було засноване ще у десятому столітті. Тихомельське городи-

Фото з історичного архіву

*Колишня аріанська каплиця
(Тихомельське городище)*

ще у середині XVI століття тодішні власники продали єпископу Янусу Віленському (позашлюбному сину польського короля Сигизмунда I Старого). Новий власник назвав місто Янушпіль або містом Януша, а згодом ця назва змінилась на “Ямпіль”, а пізніше - на “Ямпіль”.

Існують й також інші варіанти топоніміки. За одним з них, назва “Ямпіль” виникла від назви слов'янського племені ямпольдів, що мешкали на Волині. За іншим, село розташовувалось у низині, “ямі”, по відношенню до Тихомля, який знаходиться на пагорбі.

Містечко входить до складу Речі Посполитої в 1569-му році, й одразу отримує магдебургію. А старовинний Тихомель назавжди зникає з історичної карти. Згадкою про ті далекі часи на сьогоднішній день є залишки залишків земляних валів.

Але історія дає змогу нам відкрити для себе й інші цікаві події тих часів. Саме у той час, у XVI столітті, на Волині з'являються аріяни. Власне аріанство виникло як рання християнська течія, в перші століття нашої ери.

Як течія в ранньому християнстві аріанство зародилося у IV столітті. Основна особливість учення - заперечення догмату Трійці, визнання Христа людиною з божественним началом.

Захопилася аріанством і більшість волинських шляхетних родів. А найпотужніший центр аріанства, куди з'їжджалися провідні викладачі та пастори вчення, створили представники старовинного роду Сенют у своїх величезних володіннях із центром у Ляхівцях (тепер Білогір'я). Розквіт аріанства тривав до 1638 року, коли почалися переслідування з боку католицької церкви. Утиски, припинення існування громад по смерті їхніх покровителів і остаточна поразка під час народних виступів 1648–1654 років призвели до повного зникнення аріан в Україні.

Окрім специфічних поглядів на роль Ісуса Христа, аріани, до яких ніби належав навіть сер Ісак Ньютон, воліли ховати мертвих на відкритих місцинах, переважно на горбі, насапуючи над тілом невеличкий курган. За традиціями, в центрі такого курганного кладовища ставили кам'яну вежу – каплицю.

За здогадками дослідників, саме на цьому місці може бути

похований Павло Сенюта, один з останніх українських аріанів. Отже і аріанська вежа у Тихомлі - є справді унікального спорудою, аналогів якій, принаймні в нашій країні немає.

Поруч з залишками аріанської вежі воздвигнуто хрест. Напис на хресті, поставленому тут в 2005-му: “Вічна пам’ять і слава героям-борцям за українську державу...”

Сьогодні

Подорожуючи Білогірщиною, неможливо відвести очей від мальовничої природи, краса якої захоплює, а чисте повітря нарешті дає змогу дихати на повні груди.

Проїжджаючи село за селом, можна було побачити не одне пасовище коней, які якраз ласували зеленою соковитою травою, ніби знали, що осінь не за горами.

*“Пасуться коні на зелених луках
Довкола зелень і шумить вода...”*

Це справді один із найчарівніших куточків Хмельниччини. У природі цієї землі дивно стежкою переплелись степи й ліси, сади й лани, річки й озера.

На цих просторах хочеться складати вірші, співати, переносити цю надзвичайну красу на полотна картин. Нам вдалося побувати тут якраз у той момент, коли спекотне літо зустрічало свою сестру - теплу, золотаву та привітну осінь, яка ще не розмалювала дерева в жовто-багряні фарби, але у повітрі вже відчувався її подих.

Такого запашного вечора, як у Білогірських селах, у місті не знайти. Під вечір ми побували в Ставищанах, Міжгір’ї, Вільшанці та Тихомелі і хочу вас запевнити, що такого глибокого та широкого неба через міські споруди не побачиш. Не раз ми насолоджувалися заходом сонця у місті, але у селі це явище відкривається по-новому. Чисте, п’янке повітря, над головою темне полотно вечірнього неба, густо вкрите яскравими зорями. А тиша навкруги просто вражає!

Цікаво, що по сільським вуличкам можна годинами ходити і ні з ким не зустрітись, що є дуже незвичним для місцевого жителя. Так вільно та спокійно тут.

В більшості сіл району вже не диковинкою є іномарки, мобільний зв’язок, сучасна побутова техніка, та врешті-решт село залишається селом. Воно як велика гамірна родина, де всі усе про всіх знають, де все і всі на виду, де немає чужих проблем, є проблеми спільні. Це вражає до глибини душі.

Тут поважають релігію. У селах вірять у Бога. На Білогірщині не прийнято сприймати церкви як бізнес, для мешканців села все ще існують духовні цінності та моральні норми. У цьому ми впевнилися, коли побачили на своєму шляху десятки святинь, зокрема у селах Залужжя, Мокроволя, Хорошів, які не виблискують золотавими куполами, не хизуються своїми архітектурними викрутасами, а слугують для того, щоб дарувати людям віру.

*Православна церква
у Мокроволі*

Село з дивною назвою Мокроволя вже є майже передмістям районного центру, про що нагадують вежі білогірського костелу. Храм є комбінованим - муровано-дерев'яним, був освячений у 2006 році.

На південно-західному схилі пагорба та понад лугом, яким протікає річка-безім'янка – притока річки Горинь, в пишних садах розкинулось чудове та мальовниче село Вікнини. Воно начебто милується з пагорбу краєвидами, які його оточують, а також річкою, яка не мала і не має назви.

Історичні пам'ятки на території села Вікнини стверджують факт існування в минулому тут людського поселення і те, що Вікнини є селищем пізнього походження.

В центрі мальовничого села в 1967 році було зведено пам'ятник на честь загиблих воїнів в боротьбі з фашистами, на якому викарбувано прізвища земляків сіл Вікнини, Надишень та Дзвінки.

У селі є також школа, що була побудована у 1989 році та дитячий садок “Сонечко”, який працює з 2006 року.

В період 1984-1987 років було збудовано два містки: один між Вікнінами і Дзвінками, який обладнали шлюзою і пустили воду під

Мешканці с.Вікнини на прогулянці у лісі

став. Плесо води площею 15 – 20 га дуже гарно прикрасило село, однак внаслідок надмірного дебеду води, особливо в період сильних злив, плесо занадто розширювалося і наносило господар-

ствам мешканців с. В і к н и н и чималих збитків. Дана обставина стала причиною випуску води, яка заливалася під став. Другий місток було збудовано з добротною шлюзою за с.Вікнини в напрямку с.Залужжя і залито став, який є високопродуктивним, а також є окрасою села.

Побували ми й у маленькому селі Вікнини. Люди розповідають, що жити стало важче: невідремонтвані дороги, високі ціни та зменшення кількості молодою робочої сили. “Не хочуть у селі молоді жити, бо нема де працювати, а їсти щось треба, от і їдуть до великих міст та містечок шукати кращої долі”, - кажуть мешканці села.

Проте, незважаючи на всі матеріальні негаразди та завжди важку працю, вікнинці – люди надзвичайно привітні та гостинні, з Богом у душі та любов'ю у серцях.

Побувавши у селах Білогірщини, все ж таки висновок напрашується сам собою: літні люди дійсно

Села Вікнини та Дзвінки з висоти пташиного польоту

Артемчук Микола Володимирович (по центру)

Мальовничі місця у селі Вікнини

мають бути ближчі до природи. Їм так легше. У Погорільцях ми спілкувалися з бабусями та дідусями, які одноголосно казали, що ні за що в світі не проміняли б рідну невеличку хатину на простору квартиру у центрі міста.

“А нащо мені ті всі хороби? Я собі тут з дідом живу гарно, маємо песика, молимося Богу двічі на день, та й діти увагою не обділяють, телефонують кожного дня та приїжджають по можливості. А у тому місті що я буду робити, дертися на десятій поверх і дивитися зверху вниз на людей? То не моє, я тут виросла, тут моє коріння. Це найкраще місце в світі...”, - розповідала нам одна з мешканок Погорільців.

А найголовніше, що мешканці сіл до сьогодні беруть тисячолітні традиції та звичаї, передаючи їх своїм нащадкам. За це їм великий уклін. Хочеться, щоб кожна людина завжди знала і пам'ятала своє коріння, шанувала рідну землю та берегла українські традиції.

Білогірські краєвиди дійсно вражають, та головна прикраса - це її люди, чії роботящі руки звеличують нашу українську землю, примножують її славу.

Щиро хочеться, щоб усі українці, від заходу до сходу, були такими ж привітними, щирими та відкритими людьми, яких ми зустріли тут, на теренах мальовничої Білогірщини.

Телефонний довідник

Білогірська районна державна адміністрація

30200, Хмельницька область, смт.Білогір'я, вул.Шевченка, 46
тел.: (03841) 2-14-86
факс: (03841) 2-04-73, 2-11-88
Електронна адреса: blg_adm@ukr.net

Управління, відділи та інші структурні підрозділи районної державної адміністрації

Управління агропромислового розвитку

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-11-06
Електронна адреса: bilupr@rambler.ru

Управління економіки

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-01-46

Управління праці та соціального захисту населення

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел. (03841) 2-20-22
Електронна адреса: bupszn@mail.ru

Фінансове управління

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-14-42
Електронна адреса: blg_finupr_07@ukr.net

Відділ у справах сім'ї, молоді та спорту

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-18-85
Електронна адреса: bg-molod-sport@yandex.ru

Відділ регіонального розвитку, містобудування та архітектури

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел. (03841) 2-12-53

Відділ житлово - комунального господарства

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел. (03841) 2-12-53

Відділ освіти

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-13-45
Електронна адреса: bilogiryamk@i.ua

Державна податкова інспекція у Білогірському районі

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел.: (03841) 9-11-09
факс: 80384192399

Відділ з питань надзвичайних ситуацій

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-11-52

Відділ культури і туризму

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел. (03841) 2-15-50
Електронна адреса: bilogiryaviddil_kultura@ukr.net

Архівний відділ

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 44
тел. (03841) 2-11-59

Служба у справах дітей

30200, Хмельницька область, смт Білогір'я, вул. Шевченка, 46
тел. (03841) 2-14-51
Електронна адреса: bilog-sll@yandex.ru

